

Dysartrie - Neurologische spraakstoornis

Wanneer iemand getroffen is door hersenletsel (bijvoorbeeld een beroerte) of een andere neurologische aandoening kan het spreken (tijdelijk) moeilijk zijn. Meestal staat dit niet op zichzelf en kunnen er ook andere problemen zijn, zoals met de slikfunctie en/of met bewegen. In deze folder leest u meer over dysartrie. De folder is bedoeld voor patiënten en hun naasten.

Wat is dysartrie?

Dysartrie is een spraakstoornis als gevolg van niet-aangeboren hersenletsel (bijvoorbeeld een beroerte) of een andere neurologische aandoening. Er bestaan verschillende soorten dysartrie. De patiënt kan moeite hebben met articulatie (het duidelijk uitspreken van woorden), stemgeving (toonhoogte, luidheid en kwaliteit van de stem), ademhaling en spreektempo.

Afhankelijk hiervan kunnen de spraakbewegingen te slap of te gespannen zijn, te traag of te snel, ongecoördineerd of onnauwkeurig. Dit zorgt ervoor dat de spraakverstaanbaarheid verminderd is.

Hoe ontstaat dysartrie?

Dysartrie ontstaat door niet-aangeboren hersenletsel. Dit kan betekenen dat een bloedvat verstopt raakt (herseninfarct) of

juist kapot gaat (hersenenbloeding). Verzamelnamen voor deze aandoeningen zijn beroerte of CVA (cerebrovasculair accident). Soms is een trauma (beschadiging in de hersenen door bijvoorbeeld een verkeersongeluk), een infectie of een hersentumor de oorzaak.

Bij sommige progressieve neurologische aandoeningen is sprake van een toenemende dysartrie. Dat wil zeggen dat bij progressie van de ziekte de dysartrie kan toenemen. Voorbeelden hiervan zijn de ziekte van Parkinson, de ziekte van Huntington, Multiple Sclerose (MS) en Amyotrofe Lateraal Sclerose (ALS).

Wat doet de logopedist?

Wanneer dysartrie wordt vermoed, onderzoekt de logopedist de aard en ernst van de dysartrie. De logopedist brengt de mondmotoriek (het bewegen van de mond), het gevoel in en rondom de mond en het spreken in kaart. Er wordt bekeken wat de gevolgen zijn in de communicatie. Aan de hand daarvan krijgt de patiënt adviezen voor de communicatie.

Hierna wordt gestart met de logopedische behandeling. Deze behandeling kan bestaan uit (compensatie)oefeningen die gericht zijn op de gestoorde onderdelen van de spraak. Zodra de patiënt met dysartrie het ziekenhuis verlaat, is in de meeste gevallen een vervolg van logopedie nodig. Er volgt dan een overdracht naar een logopedist in een vervolginstelling of een logopedist in de eerste lijn.

Communicatieadviezen voor familie en omgeving

De communicatie met en voor patiënten met dysartrie kan lastig zijn. De volgende adviezen kunnen u hierbij helpen:

Wilt u zelf iets aan de patiënt vertellen?

- Neem de tijd voor een gesprek.
- Ga zelf niet anders (bijvoorbeeld luider) spreken dan u gewend bent.
- Stel vragen waar de patiënt met ja of nee op kan antwoorden.

Wil de patiënt met dysartrie u iets vertellen?

- Vraag de patiënt indien nodig langzamer en meer overdreven te spreken om zo de spraakverstaanbaarheid te verbeteren.
- Vraag om herhaling als u de patiënt niet goed heeft verstaan.
- Herhaal het gedeelte dat u wel heeft verstaan.
- Laat de patiënt uitspreken.

Vragen

Heeft u nog vragen over dysartrie en/of de gevolgen daarvan? Dan kunt u terecht bij de verpleegkundige of vragen naar de logopedist.

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

152813102025